

BESLUT
2024-01-31

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 17 oktober 2023

Saken

Samordning med andra förmåner,
sjukersättning

Överklagandenämndens beslut

Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Överklagandenämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § tredje stycket studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om heltidsstudiemedel och tilläggsbidrag under perioden den 1 – 14 september 2023. Ansökan avsåg studier på eftergymnasial nivå under perioden den 28 augusti 2023 – 14 januari 2024. I samband med sin ansökan meddelade NN att hon eventuellt får en låg skattefri ersättning från Försäkringskassan på grund av vilande sjukersättning vid arbete.

CSN beviljade studiemedel och tilläggsbidrag för vecka 35 – 37 år 2023.

NN ansökte därefter, via en anmälan om ändring, om studiemedel under tiden den 1 september 2023 – 14 januari 2024.

CSN skickade ett meddelande till NN, eftersom Försäkringskassan meddelat att hon har ett beslut om vilande ersättning från och med 1 oktober 2023. Beslutet fattades den 11 september 2023. Om uppgiften inte stämmer ska NN kontakta Försäkringskassan och be dem rätta uppgiften.

NN svarade att hennes sjukersättning är vilande från studier från och med augusti, men eftersom hon jobbar några timmar per månad har hon den även vilande för arbete, vilket hon ansökte om lite senare, i september. Hon får en ersättning om 2022 kronor per månad som hon har angett i sin totala inkomst till CSN. – NN bifogade ett beslut om vilande sjukersättning daterat den 11 september 2023.

CSN skickade därefter ett nytt meddelande till NN eftersom Försäkringskassan meddelat att hon har vilande sjukersättning under perioden den 1 september – 31 december år 2023. Hon har under denna period rätt till sjukersättning på 25 procent från och med september 2023. Under augusti 2023 har hon ett beslut om sjukersättning på 50 procent. Försäkringskassan har vidare meddelat att ett rättelsebeslut gällande vilande sjukersättning har fattats i oktober 2023 som ersätter tidigare beslut från den 11 september 2023. Om uppgiften inte stämmer ska NN kontakta Försäkringskassan och be dem rätta uppgiften.

NN besvarade meddelandet med att ersättningen ska räknas som övrig inkomst, alltså lön. – Hon bifogade ett beslut om vilande sjukersättning från den 11 september 2023, samt ett från den 5 oktober samma år.

CSN beviljade NN studiemedel för 50 procent av heltid under vecka 35 år 2023, samt för 75 procent av heltid under vecka 36 år 2023 vecka 2 år 2024. Av skälen till beslutet framgår att hon inte kan beviljas studiemedel på heltid eftersom hon har ett beslut om sjukersättning på 50 procent under vecka 35 och sjukersättning om 25 procent från vecka 36 2023 – vecka 2 år 2024. CSN beslutade samtidigt om en avräkning om 3 343 kronor avseende redan utbetalt studiemedel och tilläggsbidrag under vecka 35 – 37 år 2023.

NN överklagade beslutet och anförde i huvudsak följande. Hon har flertalet gånger varit i kontakt med handläggare på Försäkringskassan som intygat att hennes sjukersättning är helt vilande och att den ersättning hon får om 2022 kronor inte ska räknas som en del av sjukersättning. Enligt Försäkringskassan ska detta belopp räknas in i fribeloppet, vilket hon räknat in i sin ansökan om studiemedel. Anledningen till att hon får den är för att hon jobbar deltid samtidigt som hon studerar och då har hon rätt till den ersättningen som en slags "bonus".

CSN överlämnade överklagandet och handlingarna i ärendet samt upplyste om att myndigheten inte funnit skäl att ändra det överklagade beslutet.

CSN har därefter inkommit med ett yttrande där de i huvudsak anförde följande. Den huvudsakliga frågan i aktuellt ärende är om den ersättning som Försäkringskassan betalar ut till NN vid beslut om vilande sjukersättning, är en sådan förmån som ska samordnas med studiemedel enligt 3 kap. 25 § studiestödslagen.

Enligt CSN:s uppfattning finns det omständigheter både som talar för och som talar mot att sådana månadsbelopp som Försäkringskassan betalar ut med stöd av 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken ska betraktas som sjuk- eller aktivitetsersättning, och därmed omfattas av samordningsskyldigheten. Mot bakgrund enbart av lydelsen av 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken går det att argumentera för att beloppet inte utgör sjuk- eller aktivitetsersättning. Beloppet är dessutom skattefritt och inte pensionsgrundande, vilket skiljer sig åt från vad som vanligtvis gäller för sjuk- och aktivitetsersättning. Å andra sidan har lagstiftaren valt att rubricera 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken med "Sjukersättning eller aktivitetsersättning under period med vilande sådan ersättning", vilket talar för att ersättning som betalas ut med stöd av bestämmelsen ska betraktas som sjuk- eller aktivitetsersättning. Vidare utgör beloppet som lämnas en andel av den försäkrades sjuk- eller aktivitetsersättning. I sammanhanget bör man också komma ihåg att det bakomliggande syftet med att

samordna olika förmåner med studiemedel är att en studerande inte ska överkompenseras genom att få olika ersättningar för samma tid och samma aktivitet. Sådan ersättning som kan betalas ut enligt 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken är inte heller avsett för personer som studerar utan har till syfte att utgöra en ekonomisk stimulans för personer som vill prova på att förvärvsarbeta utan att riskera att förlora en tidigare beviljad sjuk- eller aktivitetsersättning. Mot bakgrund av ovanstående gör CSN den sammantagna bedömningen att sådana månadsbelopp som Försäkringskassan betalar ut enligt 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken utgör sjuk- eller aktivitetsersättning och att dessa belopp därför är en förmån som enligt 3 kap. 25 § studiestödslagen ska samordnas med studiemedel. I det aktuella ärendet har NN varit beviljad halv sjukersättning till och med augusti 2023 och har beslut om vilande sjukersättning under perioden september 2023–januari 2024. Under perioden med vilande sjukersättning betalar Försäkringskassan ut ett månadsbelopp till NN som motsvarar 25 procent av den vilande ersättningen. Beloppet uppgår till 2 022 kronor. Som CSN redogjort för ovan anser myndigheten att sådana månadsbelopp som Försäkringskassan betalar ut enligt 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken utgör sjuk- eller aktivitetsersättning. Den ersättning som Försäkringskassan betalar ut till NN ska således samordnas med hennes studiemedel. Detta innebär att NN har rätt till studiemedel på 50 procent av heltid, men inte mer, för den vecka som hon samtidigt får halv sjukersättning, vecka 35 år 2023. För resterande del av studieperioden, vecka 36 år 2023–vecka 2 år 2024, får NN sjukersättning i en omfattning som motsvarar 12,5 procent av heltid. För dessa veckor har hon således rätt till studiemedel i en omfattning av 75 procent av heltid, men inte mer. CSN anser därför att det har funnits förutsättningar att ändra beslutet och samtidigt räkna av det belopp som NN fått för mycket utbetalt för vecka 35–37 år 2023 från hennes kommande utbetalningar av studiemedel. Sammanfattningsvis anser CSN att överklagandet bör avslås.

NN har fått möjlighet att lämna synpunkter på CSN:s yttrande och har inkommit med en skrivelse där hon i huvudsak anförde följande. Hon vill efter att ha läst igenom CSNs beskrivning och deras tolkning av lagen önska att ÖKS hör av sig till hennes handläggare för att höra hans åsikt och sedan ta ett beslut. Hennes överklagan beror helt på att den ersättning hon får, enligt honom, inte ska räknas som del av sjukersättning. Ersättningen hon får från Försäkringskassan är inget hon aktivt sökt utan något hon automatiskt får eftersom hon arbetar en viss del för att kunna hålla kvar vid sin anställning då det är svårt att få jobb när man har en funktionsnedsättning. Det står i brevet att ersättningen ska räknas som 25% av 50% vilket blir 12,5% men CSN:s bedömning är då att hon bara har rätt till studiemedel på 75% och hon undrar varför kan inte det tolkas lika väl åt andra hållet.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 25 § studiestödslagen (1999:1395) framgår bland annat följande. Studiemedel får inte lämnas eller tas emot för den tid för vilken det lämnas sjukersättning, aktivitetsersättning eller rehabiliteringsersättning enligt socialförsäkringsbalken.

Av 36 kap. 18 § socialförsäkringsbalken (2010:110) framgår följande. Försäkringskassan får besluta att en försäkrad som förvärvsarbetar, när

sjukersättning eller aktivitetsersättning helt eller delvis har förklarats vilande, varje månad ska erhålla ett belopp som motsvarar 25 procent av den sjukersättning eller aktivitetsersättning som har förklarats vilande. Beloppet får betalas ut för varje månad under en period om 24 månader.

Av 3 kap. 35 § studiestödsförordningen framgår följande. Den studerandes rätt till studiemedel skall omprövas, när ändrade förhållanden föranleder det. I fråga om tid för vilken den studerande har fått studiemedel, finns vissa bestämmelser om ändring till den studerandes nackdel i 5 kap. studiestödslagen (1999:1395). I övrigt får i sådant fall ändring till den studerandes nackdel ske bara om följande två villkor är uppfyllda.

1. Beslutet om ändring meddelas före utgången av den tidsperiod som de utbetalda studiemedlen hänför sig till.

2. Ändringen kan verkställas genom avdrag på studiemedel som skall betalas ut senare under samma tidsperiod.

Överklagandenämndens bedömning

Av ärendet har framkommit att NN sökt studiemedel för perioden den 1 september 2023 – 14 januari 2024. Hon har ett beslut från Försäkringskassan om att hennes sjukersättning om 50 procent ska vara vilande. Av beslut från Försäkringskassan framgår att hon under tiden med vilande sjukersättning får ett månadsbelopp motsvarande 25 procent av sjukersättningen utbetald från Försäkringskassan.

Den fråga som Överklagandenämnden har att pröva är om detta månadsbelopp är en sådan ersättning som enligt 3 kap. 25 § studiestödslagen ska samordnas med studiemedel.

Överklagandenämnden kan konstatera att bakgrunden till samordningsbestämmelsen i studiestödslagen är att undvika överkompensation genom att enskilda får stöd från olika system för samma tid. Lagstiftningens uppbyggnad i detta fall är också utformad på så sätt att den aktuella ersättningen kan antas vara en ersättning som i samordningssammanhang ska jämföras med sjukersättning. Mot denna bakgrund och av vad som övrigt presenterats i ärendet ska därför, vid en sammantagen bedömning, det månadsbelopp som är beräknat utifrån den vilande sjukersättningen som NN mottar från Försäkringskassan samordnas med hennes studiemedel.

Överklagandenämnden finner slutligen att CSN har omprövat NNs rätt till studiemedel då ändrade förhållanden framkommit. Överklagandenämnden finner att det fattade beslutet om avräkning mot kommande utbetalning inte kan anses ha fattats i strid med 3 kap. 35 § studiestödsförordningen. Överklagandet ska därför avslås.

Robert Dalman

Julia Haeggström

Beslutet har fattats av Eva Gullfeldt, ordförande, Robert Dalman, myndighetschef, samt ledamöterna, Olof Edling, Staffan Ingmanson, Gunilla Lavås, Jessica Levin, Jonathan Sjölander och Helena Söderberg.

Föredragande: Julia Haeggström

Kopia till CSN och Csn:s Rättsavdelning